

Lovforslag om en ny genanvendelsessektor (L153) Teknisk gennemgang

28. april 2022

Teknisk gennemgang

Dagsorden

- Indflyvning til affaldssektoren
- Klimaplanens visioner
- Lovforslagets hovedelementer, og hvad der er kommet ud af høringen

Baggrund for lovforslaget

- *Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi* fra juni 2020
- Lovforslaget implementerer *Klimaplanens* afsnit IV om en stærk genanvendelsessektor og afsnit om genbrugsområder på genbrugspladsen fra afsnit VI
- Lovforslaget lægger sig tæt op ad aftaleteksten fra Klimaplanen

1. Indflyvning til affaldssektoren

Politiske aftaler for affaldssektoren

Juni 2007

Politisk aftale om
organisering af
affaldssektoren
(V, K, DF, RV, S, SF)

Juli 2011

Aftale om etablering af en
tilmeldeordning for virksomheders
adgang til genbrugspladsen
(V, K, DF, RV, S, SF)

Juni 2020

Klimaplan for en grøn
affaldssektor og cirkulær
økonomi
(S, SF, RV, K, V, ALT, LA, EL¹)

Hovedelementer (erhvervsaffald og gebyrer)

1. Ophævelse af benyttelsespligten for genanvendeligt erhvervsaffald
2. Forbud mod kommunal indsamling og behandling af genanvendeligt erhvervsaffald
3. Dispensation for visse kommunale behandlingsanlæg til erhvervsaffald
4. Adgang for virksomheder på genbrugspladsen
5. Fastlæggelse af principper for affaldsgebyret
6. Regnskabsmæssig udskillelse af forbrændings – og deponeringsanlæg

Hovedelementer (adgang til genbrugspladser)

1. Mulighed for tilmeldeordning for virksomheders adgang til genbrugspladsen.
2. Begrænsning på hvor store køretøjer kommuner må give adgang til på genbrugspladsen
3. Gebyrfastsættelse for virksomheders brug af genbrugspladsen skal være kostægte priser ift. afleverede mængder

Hovedelementer

1. Strømlinet og øget affaldssortering i 10 fraktioner
2. Øge genanvendelse og mulighed for mere genbrug
3. **Genanvendeligt husholdningsaffald skal behandles af private aktører**
4. Forbrændingskapaciteten skal reduceres til danske affaldsmængder

1. Indflyvning til affaldssektoren

Organisering af affaldssektoren

		Organisering før Klimaplanen		Organisering efter Klimaplanen ¹	
		Husholdninger	Erhverv	Husholdninger	Erhverv
Genanvendeligt affald					
Indsamling	Kommunalt ansvar for indsamling ²	Virksomheder har selv ansvar for indsamling. Alene private aktører må indsamle. Blandet bolig-erhverv ordning.	Kommunalt ansvar for indsamling ^{2,3} .	Virksomheder har selv ansvar for indsamling. Alene private aktører må indsamle. Dog mulighed for virksomheder med affald, der i art og mængde svarer til en husholdnings.	
Genanvendelse	Kommunalt monopol. Kommuner kan vælge at udbyde	Virksomheder har selv ansvar for behandling. Alene private aktører må behandle. Dispensation til 17 kommunale behandlingsanlæg	Kommunalt ansvar for behandling med udbudskrav. Kommunalt ejede anlæg udfases	Virksomheder har selv ansvar for behandling. Alene private aktører må behandle. Slutdato for behandling af genanvendeligt erhvervsaffald til 1. jan. 2027	
Forbrændingsegnet affald					
Indsamling	Kommunalt monopol	Kommunalt monopol	Kommunalt ansvar for indsamling	Frit valg til virksomheder til valg af indsamler for forbrændingsanlæg	
Behandling	Kommunalt monopol. De kommuner, som ikke ejer forbrændingsanlæg sender affald i udbud	Kommunalt monopol i Danmark (anvisningsret), men mulighed for eksport og import	Kommunalt monopol ophæves. Kommuner må fortsat eje forbrændingsanlæg, men anlæggene skal selskabsgøres (A/S) og agere på lige vilkår om affaldet	Kommunalt monopol ophæves. Kommuner må fortsat eje forbrændingsanlæg, men anlæggene skal selskabsgøres (A/S) og agere på lige vilkår om affaldet	

- 1) Kommuner på ikke-brofaste øer kan indsamle og behandle alt genanvendeligt og forbrændingsegnet affald.
- 2) Undtagelse for en række producentansvarsordninger (biler, batterier, elektronik).
- 3) Borgere gives øget mulighed for at aflevere affald direkte til private aktører

Krav til genanvendelse

Danmark skal leve op til EU-mål om genanvendelse af husholdningsaffald og husholdningslignende affald og emballageaffald.

EU-mål for genanvendelse 2025 / 2030 / 2030

EU-mål for genanvendelse af husholdningsaffald og husholdningslignende affald

Husholdningsaffald og husholdningslignende affald	55 / 60 / 65 pct.
---	-------------------

EU-mål for genanvendelse af emballageaffald

Al emballage	65 / 70 pct.
--------------	--------------

Plast	55 / 55 pct.
-------	--------------

Træ	25 / 30 pct.
-----	--------------

Jern/metal	50 / 60 pct.
------------	--------------

Glas	70 / 75 pct.
------	--------------

Pap og papir	75 / 85 pct.
--------------	--------------

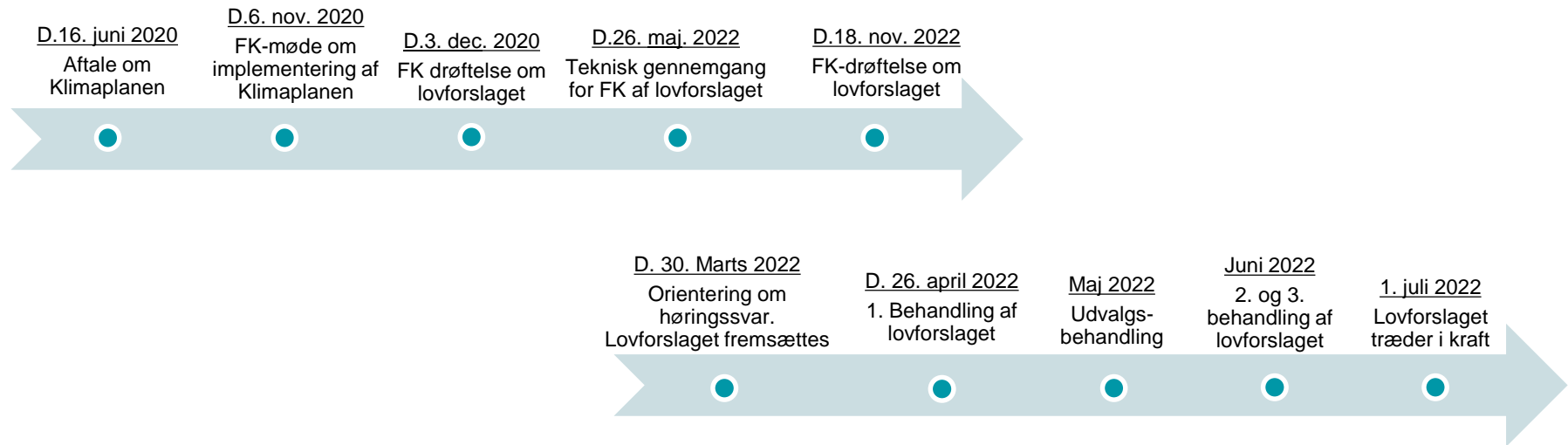
Med Klimaplanen blev det besluttet, at der skal være husstands-nær indsamling af husholdningsaffald for følgende 10 affaldsfraktioner:

- Madaffald
- Papiraffald
- Papaffald
- Metalaffald
- Glasaffald
- Plastaffald
- Tekstilaffald
- Mad – og drikkekartonaffald
- Restaffald
- Farligt affald

2. Klimaplanens visioner

- Affaldssektoren skal være klimaneutral i 2030
- Udsortering af 80 pct. dansk plast fra forbrændingen i 2030
- Affaldskurven skal knækkes – mindre affald, mindre spild og mere genbrug

Tidslinje for implementering af lovforslaget for Klimaplanen, 2020

3. Lovforslagets hovedelementer

Hovedindhold i lovforslag (gennemgås efterfølgende)

- a) Hovedindhold i lovforslag (gennemgås efterfølgende)
- b) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse
- c) Overgangsordning for kommunale anlæg
- d) Dispensationsordning
- e) Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse
- f) Indsamling af forbrændingsegnet erhvervsaffald
- g) Økonomisk tilsyn
- h) Genbrugsområder på genbrugspladser

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Jf. Klimaplanen: Der stilles krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald, herunder sortering af genanvendeligt affald.

- Kommuner må ikke deltage i aktiviteter forbundet med behandling af *affald egnet til materialenyttiggørelse* og skal udbyde behandling, herunder sortering fra 1. juli 2023
- Undtagelser:
  - Affald produceret på øer uden fast broforbindelse
  - Vand- og spildevandsforsyningsaktiviteter
  - Jord, som er affald
  - Dele af aktiviteter på omlastepladser
  - Kommunerne må behandle haveaffald, slagge og sociale – og beskæftigelsesmæssige projekter fra kommunens egne institutioner/virksomheder
  - Bygge- og anlægsaffald
  - Forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladser

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Begrebet “affald egnet til materialenyttiggørelse”

- Omfatter: forberedelse mhp. genbrug, genanvendelse og anden endelig materialenyttiggørelse
- Fortolkningen af begrebet “genanvendeligt affald” i miljøbeskyttelsesloven
- Begrebet fremgår i affaldsbekendtgørelsen og affaldsaktørbekendtgørelsen

På baggrund af høring: Undtagelser for bygge- og anlægsprojekter og forberedelse med henblik på genbrug på genbrugspladsen

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Eksempel på undtagelse om ”bygge – og anlægsprojekter”:

- Kommuner kan eksempelvis anvende nedknust bygge- og anlægsaffald i kommunale infrastrukturprojekter
- Må ikke selv forbehandle, herunder nedknuse affaldet, når det anvendes

Eksempel på undtagelse om ”forberedelse mhp. genbrug”:

- En cykel, som vurderes at kunne genbruges, men som er blevet placeret i en affaldscontainer på genbrugspladsen, må kommunen gerne tage op, mhp. at stille den på genbrugshjørnet
- Her skal genbrugsgenstanden først gives til private aktører (virksomheder og frivillige organisationer), hvorefter til den kommunale genbrugsbutik

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Jf. Klimaplanen: Der stilles krav til kommunerne om udbud af behandlingen af det genanvendelige husholdningsaffald, herunder sortering af genanvendeligt affald.

Sorteringsaktiviteter som kommuner skal udbyde:

- Sortering på enkeltfraktioner fx sortering af plastaffald
- Sortering på fraktioner, der er kombineret indsamlet i samme beholder

Sorteringsaktiviteter, der ikke er omfattede af udbudspligten:

- Indledende sortering, f.eks. blandet farligt affald

Særligt for automatiseret sortering:

For at sikre skalafordele kan kommuner ikke eje automatiserede anlæg, som foretager indledende sortering eller sorterer genanvendeligt affald fra ikke-genanvendelige fraktioner. Det betyder i praksis, at kommuner vil skulle udbyde en sådan en sorteringsaktivitet.

- Dog mulighed, at kommuner kan få dispensation til at etablere og eje automatiserede anlæg, som sorterer genanvendeligt affald fra restaffald, såfremt der før 1. juli 2022 er etableret et anlæg eller der er foretaget irreversible investeringer

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Eksempler på aktiviteter omfattet af sortering:

1. En kommune har valgt en indsamlingsløsning, hvor fx plast indsamles sammen med metal, i samme beholder. Når kommunen har indsamlet fraktionerne i samme beholder, skal fraktionerne plast og metal udbydes sammen, og kommunen må dermed ikke sortere fraktionerne fra hinanden
2. En kommune har valgt en indsamlingsløsning, hvor tekstil indsamles i en pose, og lægges sammen med pap/papir fraktionen. Kommunen har mulighed for manuelt at frasortere tekstilposen fra pap/papir fraktionen, da frasorteringen af tekstilposen anses, som en afrunding på indsamlingsløsningen

a) Udbudspligt og kommunal deltagelse i aktiviteter forbundet med behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse

Omlastning

- Snitflade mellem kommunale og private aktører.
- Konkrete regler fastsættes i bemyndigelsesbestemmelse
- Kommuner kan fremover:
  - Af- og pålæsse affald og opbevare midlertidigt
  - Manuelt frasortere grove fejlsorteringer
  - Sammenpresse og balletere
  - Komprimere, herunder neddele flamingo
- Kommuner vil ikke længere kunne neddele og knuse affald

Reglerne kan løbende ændres i takt med udvikling i affaldssektoren

For enkelte fraktioner, kan de ændres, såfremt der vurderes at være mulighed for transportoptimering uden at affaldets værdi forringes

- Ved ændringer inddrages relevante parter

b) Overgangsordning for kommunale anlæg

Jf. Klimaplann: Eksisterende kommunale anlæg til behandling og sortering af genanvendeligt husholdningsaffald kan i en overgangsperiode på fem år fra ikrafttrædelse fortsat ejes af kommuner[..]

Anlæg som kan omfattes af overgangsordningen

- Kommunale anlæg kan fra 1. juli 2022 til 1. juli 2027 behandle husholdningsaffald egnet til materialenyttiggørelse
- Kommunale anlæg til affald egnet til materialenyttiggørelse, der var etableret pr. 16. juni 2020, eller hvori det var foretaget væsentlige irreversible investeringer
- Automatiserede sorteringsanlæg, der er etableret pr. 1. juli 2022, eller hvori der er foretaget væsentlige irreversible investeringer
- Anlæggene skal selskabsføres senest d. 1. januar 2024

Forventes: deltagelse i overgangsordning skal anmeldes til Forsyningstilsynet senest den 30. september 2022

c) Dispensationsordning

Jf. Klimaplanen: Der kan dog gives dispensation fra forbuddet mod at investere eller reinvestere i kommunale anlæg for enkelte fraktioner [..]

Forsyningstilsynet kan give dispensation i tilfælde, hvor der ikke er markedsinteresse for specifikke affaldstyper

Betingelser

- Kommunen skal have afholdt et udbud
- Kommunen har ikke modtaget antagelige ansøgninger eller tilbud, og
- Kommunen har foretaget en indledende markedsundersøgelse forud for udbuddet

Vilkår

- Aktiviteter skal udøves i offentligt-privat selskab (A/S eller ApS) med privat medejerskab
- Kommunen skal genudbyde opgaven på samme vilkår, som i den første udbudsprocedure

d) Kommunal indsamling af erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse

Jf. Klimaplanen: Mindre virksomheder, der genererer affald svarende i art og mængde til husholdninger, gives frit valg til at vælge de kommunale indsamlingsordninger til genanvendeligt affald [..]

Med politisk aftale fra 2007, må kommuner ikke indsamle og behandle erhvervsaffald (dog med undtagelser). Der er fulgt op på det med lovforslaget:

Undtagelser hvor kommuner kan indsamle

- Virksomheder, der producerer affald, som i art og mængde svarer til en husholdnings (mindre virksomheder)
- Erhvervsaffald produceret på øer uden fast broforbindelse

Frivilligt for virksomhederne, om de vil benytte ordningerne, og frivilligt for kommunerne, om de vil tilbyde indsamling

Kommunen skal opkræve en pris svarende til markedsprisen for mindre virksomheder og erhvervsaffald på øer

e) Indsamling af forbrændingseget erhvervsaffald

Jf. Klimaplanen: Virksomheder skal fremover kunne benytte private indsamlingsordninger for affald til forbrænding [..]

Frit valg for virksomhederne

- Virksomheder kan vælge at benytte en privat indsamler og dermed samle indsamling hos én aktør
- Hvis virksomheden bruger en kommunal indsamlingsordning: Skal virksomheden betale en pris svarende til markedsprisen

Indsamlingsvirksomheder

- Der gives mulighed for, at private aktører kan godkendes og registreres i Affaldsregistret som indsamlingsvirksomhed og overtage ansvaret for affaldet fra affaldsproducenten

f) Økonomisk tilsyn

Jf. Klimaplanen: Der sikres et skærpet økonomisk tilsyn således, at der sikres gennemsigtighed, lige konkurrencevilkår og effektive priser i affaldssektoren. Tilsynet gebyrfinansieres og varetages af Forsyningstilsynet [..]

Forsyningstilsynet opgaver

- Forsyningstilsynet skal overvåge og analysere affaldssektoren og markedet for affaldshåndtering
- Forsyningstilsynet meddeler dispensation og behandler anmeldelser om deltagelse i overgangsordningen
- Forsyningstilsynet fører tilsyn med, at kommuner overholder vilkår for forsat behandling af affald egnet til materialenyttiggørelse og fastsætter markedspriser

Finansiering

- Forsyningstilsynet gebyrfinansieres
  - Grundgebyr
  - Sagsbehandlingsgebyr
- Forventes isoleret at medføre en gebyrstigning for husholdninger på 3 kr. i 2022 og 2023. Gebyrstigningen for virksomheder vil også være beskeden, men vanskelig at skønne præcist.

g) Genbrugsområder på genbrugspladsen

Jf. Klimaplanen: [...] Fremadrettet forpligtes alle kommunale genbrugspladser til at stille et område, container el. lign. til rådighed, hvor borgerne kan levere genstande til direkte genbrug. Genstandene skal først gøres tilgængelige for private aktører, herunder frivillige organisationer og borgere. De genstande, som ikke afsættes, må kommunerne afsætte i kommunale genbrugsbutikker eller til socioøkonomiske virksomheder. Kommunerne forpligtes til at inddrage de frivillige organisationer i den lokale kommunale udmøntning af initiativet. [...]

Genbrugsgenstande: Ikke affald

- Pligt til at kommunerne etablerer et genbrugsområde på genbrugspladsen
  - På baggrund af høringen: Virksomheder kan også aflevere genstande
- Pligt til at give private aktører, herunder frivillige organisationer mulighed for at overtage genstandene, før de f.eks. afsætter i kommunale genbrugsbutikker
  - Gebyrfinansieres
  - På baggrund af høringen: Kommunen skal afsætte til private aktører vederlagsfrit, og omkostningerne til drift m.v. kan indgå i genbrugspladsgebyret

Tak for i dag!